

Gasnätet Stockholm AB

2019-10-29

2019-100509-0010

Omprövning och fastställande av slutlig intäktsram för tillsynsperioden 2015–2018

Beslut

Energimarknadsinspektionen (Ei) ändrar den tidigare beslutade intäktsramen och fastställer intäktsramen för Gasnätet Stockholm AB, 556742-7504, avseende redovisningsenheten REN00955 för perioden 2015–2018 till

18 842 tkr för år 2015,

18 672 tkr för år 2016,

18 696 tkr för år 2017 och

19 010 tkr för år 2018 i respektive års prisnivå, enligt bilaga 1.

1 Beskrivning av ärendet

1.1 Bakgrund

Gasnätet Stockholm AB (företaget) ansökte inför tillsynsperioden 2015–2018 om att intäktsramen skulle fastställas till 82 000 tkr för redovisningsenheten REN00955. Ei fastställde intäktsramen till 74 557 tkr i 2013 års prisnivå, ärendenummer 2014-101954. Företaget överklagade inte beslutet som därmed har vunnit laga kraft.

Andra gasnätsföretag överklagade dock sina beslut om intäktsramar. Kammarrätten i Jönköping prövade exempelvis den 17 november 2017 i mål nr 429-16 samtliga parametrar i kalkylräntan och återförvisade ärendet till Ei för ny beräkning av intäktsram för det aktuella företaget. Utifrån kammarrättens avgörande beräknade Ei en ny intäktsram med en kalkylränta på 6,91 procent.

1.2 Redovisning av uppgifter

Företaget har lämnat in uppgifter om vilka faktiska investeringar och utrangeringar som har skett samt vilka löpande opåverkbara kostnader som företaget har haft under tillsynsperioden. Företaget har även redovisat anslutningsavgifter. Uppgifterna har lämnats enligt Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2014:5) om naturgasföretagens

förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek (rapporteringsföreskriften).

1.3 Ansökan om omprövning

Företaget har den 29 april 2019 ansökt om omprövning av beslutet om intäktsram enligt 6 kap. 15 § naturgaslagen (2005:403). Företaget vill att intäktsramen ska öka och att ökningen ska omfatta en högre kalkylränta än den fastställda tillsammans med de justeringar som följer av inlämnade uppgifter. Företaget har som skäl för detta angett att andra företag fått en högre kalkylränta efter överklagande.

I ansökan om omprövning enligt 6 kap. 15 § naturgaslagen uppger företaget att de vill att intäktsramen ska ökas till 76 800 tkr i 2013 års prisnivå eller 79 800 tkr i 2017 års prisnivå.

2 Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

2.1 Naturgaslagen

Intäktsramen är de samlade intäkter som ett naturgasföretag högst får från överföring av naturgas, lagring av naturgas eller tillträde till förgasningsanläggning under en tillsynsperiod. En tillsynsperiod ska vara fyra kalenderår, om det inte finns särskilda skäl för en annan tidsperiod (1 kap. 8 a § och 6 kap. 9 § naturgaslagen (2005:403)).

Intäktsramen ska täcka skäliga kostnader för att bedriva den verksamhet som intäktsramen avser och ge en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten (kapitalbas). Som skäliga kostnader anses kostnader för en ändamålsenlig och effektiv drift av en verksamhet med likartade objektiva förutsättningar. Kapitalbasen ska beräknas med utgångspunkt i de tillgångar som naturgasföretaget använder för att bedriva verksamheten. Vidare ska hänsyn tas till investeringar och avskrivningar under tillsynsperioden. En tillgång som inte behövs för att bedriva verksamheten ska anses ingå i kapitalbasen om det skulle vara oskäligt mot koncessionshavaren att bortse från tillgången (6 kap. 10, 11 och 12 §§).

Ett naturgasföretag får inom fyra månader efter tillsynsperiodens slut ansöka hos Ei om att intäktsramen för perioden ska ökas. Ei ska handlägga ansökan skyndsamt (6 kap. 15 §).

Ei ska ompröva den fastställda intäktsramen efter tillsynsperiodens slut om det finns skäl att anta att ramen är större än vad som är motiverat av senare kända förhållanden och avvikelser inte är ringa. Om det inte finns särskilda hinder, ska Ei meddela sitt beslut senast tio månader efter tillsynsperiodens slut (6 kap. 16 §).

Vid omprövning enligt 15 eller 16 §§ ska Ei kontrollera om de antaganden som har legat till grund för beslutet om intäktsram överensstämmer med det faktiska utfallet under perioden. Vid bedömningen ska myndigheten tillämpa 10–12 §§ och utgå från de uppgifter och metoder som myndigheten har använt för att fastställa intäktsramen och som framgår av beslutet om fastställande (6 kap. 17 §).

2.2 Intäktsramsförordningen

I förordningen (2014:35) om fastställande av intäktsram på naturgasområdet (intäktsramsförordningen) finns närmare bestämmelser om vad som avses med anläggningstillgångar (3 §), vilka tillgångar som ingår i kapitalbasen (6 §) och värdering av anläggningstillgångar (7–8 §§). Vidare finns bestämmelser om hur kapitalbasen ska beräknas vid förändring i prisläget (9 §) och vilka uppgifter naturgasföretaget löpande ska dokumentera om de anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen (12 §).

2.3 Rapporteringsföreskriften

I Ei:s föreskrifter (EIFS 2014:5) om naturgasföretagens förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek (rapporteringsföreskriften) finns kompletterande bestämmelser. Naturgasföretaget ska senast den 31 mars året efter tillsynsperiodens slut redovisa det faktiska utfallet per kalenderår under tillsynsperioden avseende de uppgifter som har redovisats enligt 3 kap. samt de samlade intäkterna i verksamheten (5 kap. 1 §). Vidare anges hur redovisning av tillgångar i kapitalbasen, kostnader i nätverksamheten och intäkter i verksamheten ska ske (7 kap. 2 §).

2.4 Beräkningsföreskriften

Ei:s föreskrifter (EIFS 2014:6) om skäliga kostnader och en rimlig avkastning vid beräkning av intäktsram för naturgasföretag (beräkningsföreskriften) innehåller bl.a. bestämmelser om vilka löpande kostnader som är att anses som påverkbara, vilket index som ska användas vid beräkning av skäliga påverkbara kostnader, hur avdraget för intäkter från anslutningar ska beräknas och hur kapitalförslitningen ska beräknas.

3 Ei:s sammanfattande beräkning av intäktsramen

Utifrån det underlag som företaget har lämnat och nedanstående bedömning har Ei beräknat en slutlig intäktsram till 18 842 tkr för år 2015, 18 672 tkr för år 2016, 18 696 tkr för år 2017 och 19 010 tkr för år 2018, se tabell 1 nedan. Intäktsramen fastställs i respektive års prisnivå.

Tabell 1 Beräknad slutlig intäktsram för tillsynsperioden 2015–2018 (tkr)

Kostnader	2015	2016	2017	2018
Kapitalkostnader	10 248	10 090	10 047	10 262
Opåverkbara kostnader	88	78	79	97
Påverkbara kostnader	8 506	8 504	8 570	8 650
Avdrag för anslutningsavgifter	0	0	0	0
Beslutad intäktsram i respektive års prisnivå	18 842	18 672	18 696	19 010

4 Ei:s motivering till beslutet

4.1 Utgångspunkter för omprövning av intäktsramen

Intäktsramen ska omprövas efter avstämning av faktiskt utfall enligt 6 kap. 15–17 §§ naturgaslagen. I samband med denna omprövning sker också en indexering. Omprövningen beskrivs närmare nedan.

4.2 Hantering av prisnivåer

Det ursprungliga beslutet om intäktsram fastställdes med ett belopp för hela tillsynsperioden om fyra år. Beslutet fastställdes i 2013 års prisnivå. Av beslutet framgår det att intäktsramen efter tillsynsperioden ska justeras för vart och ett av åren med olika index.

I detta beslut fastställer Ei den slutliga intäktsramen för tillsynsperioden 2015–2018 i respektive års prisnivå. Vid indexering av kapitalbasen används ett sammanvägt entreprenadindex enligt 7 § beräkningsföreskriften och vid indexering av påverkbara kostnader används konsumentprisindex (KPI) i enlighet med vad som framgår av det ursprungliga beslutet, se bilagorna 2 och 3. I det ursprungliga beslutet fastställdes inte något index för de löpande opåverkbara kostnaderna och avdraget för anslutningsavgifter. För bedömningen har Ei använt KPI för de opåverkbara kostnader och det samlade entreprenadindexet för avdraget för anslutningsavgifter. Ei:s närmare överväganden avseende prisnivåer framgår av bilaga 4.

4.3 Omprövning efter tillsynsperiodens slut enligt 6 kap. 15–17 §§ naturgaslagen

Företaget har lämnat in uppgifter för avstämning av intäktsramen för tillsynsperioden 2015–2018. Företaget har också ansökt om att intäktsramen ska öka enligt 6 kap. 15 § naturgaslagen.

Ei ska vid en omprövning efter tillsynsperioden kontrollera om de antaganden som legat till grund för beslutet om fastställande av intäktsram överensstämmer med det faktiska utfallet under perioden. Vid bedömningen ska myndigheten tillämpa 6 kap. 10–12 §§ naturgaslagen och utgå från de uppgifter och metoder som myndigheten har använt för att fastställa intäktsramen och som framgår av beslutet om fastställande av intäktsram.

I den ursprungliga ansökan om intäktsram har företaget lämnat prognoser över investeringar och utrangeringar för perioden 2014–2018 samt opåverkbara kostnader och uppgifter om anslutningsavgifter för perioden 2015–2018. Företaget har inför avstämningen rapporterat in det faktiska utfallet för dessa uppgifter.

4.3.1 Bedömning av om ramen kan sänkas

En intäktsram ska omprövas om det finns skäl att anta att den tidigare fastställda intäktsramen är högre än den intäktsram som är beräknad med faktiskt utfall och

skillnaden är mer än ringa (6 kap. 16 § naturgaslagen). Företaget har lämnat in uppgifter för avstämning av intäktsramen för tillsynsperioden 2015–2018. För att kunna bedöma om en omprövning ska ske enligt 6 kap. 16 § naturgaslagen har Ei jämfört de inlämnade uppgifterna om faktiskt utfall med de uppgifter som låg till grund för det senast fastställda beslutet. Vid bedömningen har Ei utgått från de index som har angetts i det ursprungliga beslutet. Detta innebär att det samlade entreprenadindexet har använts för att räkna om kapitalbasens nuanskningsvärde och KPI har använts för att räkna om de löpande påverkbara kostnaderna.

I det ursprungliga beslutet fastställdes inte något index för de löpande opåverkbara kostnaderna och avdraget för anslutningsavgifter. För bedömningen har Ei använt KPI för de opåverkbara kostnader och det samlade entreprenadindexet för avdraget för anslutningsavgifter. Detta sätt att jämföra intäktsramarna används endast för att Ei ska kunna bedöma om det finns skäl att anta att den senast fastställda intäktsramen bör minska och att Ei därmed på eget initiativ ska inleda ett omprövningsförfarande. När intäktsramen slutligen fastställs används dock inte detta index. För exempelvis de faktiska löpande opåverkbara kostnaderna är det i stället dessa för respektive år som ligger till grund för beslutet om den slutliga fastställda intäktsramen.

Jämförelsen visar att intäktsramen blir 4,57 procent lägre när uppgifterna om faktiskt utfall ligger till grund för beräkningen istället för de uppgifter som låg till grund för det ursprungliga beslutet. Ei:s beräkning framgår av bilaga 5. Ei anser att detta är mer än ringa varför intäktsramen ska omprövas enligt 6 kap. 16 § naturgaslagen. Vid omprövningen fastställer Ei intäktsramen utifrån det faktiska utfallet under perioden.

4.3.2 Bedömning av kapitalkostnader

Kapitalkostnad är kostnad för att använda kapital, i form av exempelvis naturgasledning och lager (kapitalbas). Avkastningen beräknas med en real kalkylränta före skatt.

4.3.2.1 Kapitalbas

I det ursprungliga beslutet om fastställande av intäktsram fastställdes kapitalkostnaderna utifrån företagens kapitalbas den 31 december 2013 samt företagens prognos om investeringar och utranteringar. Företaget har rapporterat det faktiska utfallet för perioden med avseende på investeringar och utranteringar.

4.3.2.2 Kalkylränta

I det ursprungliga beslutet om intäktsram tillämpades en kalkylränta om 6,26 procent. Företaget har i sin ansökan om omprövning begärt en ökning av intäktsramen. Företaget har som skäl för detta angett att kalkylräntan ska öka till följd av att andra företag fått en högre kalkylränta efter överklagande.

Vid en omprövning av intäktsramen med tillämpning av antingen 6 kap. 15 § eller 6 kap. 16 § och 6 kap. 17 § naturgaslagen ska Ei utgå från de principer som bestämts genom de lagkraftvunna domarna för perioden 2015–2018 avseende kalkylräntan för gasnätsföretagen. Detta innebär att Kammarrättens i Jönköping (se t ex mål nr 429–16

avseende E.ON Gas Sverige AB (nu Weum Gas AB)) bedömningar avseende samtliga parametrar i metoden för att bestämma kalkylräntan ska tillämpas. Utifrån dessa förutsättningar ska kalkylräntan beräknas till 6,91 procent.

4.3.2.3 Beräkning av kapitalkostnader

Kapitalkostnader ska beräknas med en real linjär metod i enlighet med den fastslagna metoden. Vid beräkningen har Ei tagit hänsyn till de investeringar och utrangeringar som företaget har redovisat. Kapitalkostnaderna framgår av bilaga 1.

4.3.3 Bedömning av påverkbara kostnader

De påverkbara kostnaderna fastställs utifrån en historisk referensperiod för åren 2009–2012. Kostnaderna ska indexeras med Konsumentprisindex enligt 3 § beräkningsföreskriften, se avsnitt 4.2. Ett avdrag för effektiviseringskrav om 1 procent ska göras i enlighet med det ursprungliga beslutet.

Ei har beräknat de påverkbara kostnaderna efter indexering och effektiviseringskrav. Summan av de påverkbara kostnaderna under respektive år i tillsynsperioden framgår av tabell 1, se även bilaga 1.

4.3.4 Bedömning av opåverkbara kostnader

I beslutet om intäktsram fastställdes de opåverkbara kostnaderna utifrån företagets prognos. Företaget har rapporterat det faktiska utfallet för perioden och Ei har i beräkningarna utgått från de uppgifter som företaget redovisat. Summan av de opåverkbara kostnaderna under respektive år i tillsynsperioden framgår av tabell 1, se även bilaga 1.

4.3.5 Bedömning av avdrag för anslutningsavgifter

I beslutet om intäktsram fastställdes avdraget för anslutningsavgifter utifrån företagets prognos. Företaget har inte redovisat några anslutningsavgifter varför inget avdrag kommer ske, se tabell 1 och även bilaga 1.

Hur man överklagar

Se bilaga 6, Så här gör du för att överklaga beslutet.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Rebecka Thuresson. Vid den slutliga handläggningen deltog även juristen Johan Carlsson, analytikern Anna Öhlund och analytikern Mathilda Lindersson, föredragande. Beslutet har fattats digitalt och saknar därför underskrifter.

Bilagor

- 1 Beräknad intäktsram avseende tillsynsperioden 2015–2018
- 2 Index för transmission, distribution, lagring och förgasningsanläggning
- 3 Konsumentprisindex (KPI)
- 4 Hantering av prisnivåer för tillsynsperioden 2015–2018
- 5 Jämförelse för omprövning av intäktsramen enligt 6 kap. 16 § naturgaslagen
- 6 Så här gör du för att överklaga beslutet

2019-10-29

2019-100509-0010